

F. t. I. om statsstøtte til visse private skoler.

under bemærkningerne til de pågældende lovbestemmelser.

Det sidste af udvalgets hovedprincipper går ud på, at der ydes tilskud med samme procentsats til alle de forskellige tilskudsberettigende udgifter. Dette vil medføre administrative fordele samt indnebære, at der ikke er knyttet økonomiske overvejelser til afgørelsen af, hvorvidt en udgift hører hjemme under den ene eller den anden udgiftspost under tilskudsgrundlaget, således at skolerne ikke påvirkes heraf i deres dispositioner for at opnå den bedst mulige undervisning.

Ved fastsættelsen af tilskudsreglerne må man som anført være opmærksom på, om størrelsen af det beløb, der gennemsnitlig vil være at betale i skolepenge, efter en gennemsnitlig beregning må skønnes at blive rimelig.

På grundlag af elevtallet og udgifterne i 1965-66 har man for et udsnit af skoler under nedennævnte skoleformer foretaget en opgørelse over de beløb, som skolerne med en tilskudsordning som foreslået selv skulle have søgt dækning for gennem skolepengene i 1966-66.

Beregning af egendækning pr. elev.

Skoleform	Elevtal 1965-66	Samlede udgifter 1.000 kr.	Faktiske udgifter			
			85 pct. af tilsk. gr. 1.000 kr.	Egendækning		
				i alt 1.000 kr.	pr. elev	
				1965-66	1969-70	
				kr.	kr.	
Gymnasier incl. hovedskoleafd.	3.193	13.411	11.112	2.299	720	1.044
Realskoler incl. hovedskoleafd.	17.754	47.825	39.733	8.092	456	616
Friskoler	6.246	14.682	12.187	2.495	399	539
Folkehøj- og landbrugsskoler	1.091 ¹⁾	6.425 ²⁾	5.117	1.308	1.199 ³⁾	1.619 ³⁾
Husholdningsskoler	957 ¹⁾	6.117 ²⁾	4.740	1.377	1.439 ³⁾	1.943 ³⁾
Efterskoler	983 ¹⁾	4.399 ²⁾	3.643	756	769 ³⁾	1.038 ³⁾

¹⁾ årselever ²⁾ ÷ kost ³⁾ pr. årselev

I sidste rubrik har man anslået, hvad skolepengene under disse forudsætninger gennemsnitlig vil udgøre i 1969-70, idet man har forhøjet beløbet med 35 pct. svarende til stigningstakten i statsregnskab og finanslove siden 1965-66. Som følge af den særlige stigning i udgifterne inden for gymnasieområdet har man dog her forhøjet med 45 pct.

Disse tal er bl. a. behæftet med den usikkerhed, at det regnskabsmateriale, de er baseret på, kun omfatter et udsnit af skolerne, og at man ikke har taget hensyn til, hvorvidt og i hvilket omfang skolerne vil forøge deres udgifter på visse områder som følge af en tilskudsordning efter nye principper. I samme omfang en skole imidlertid sætter sig for større udgifter end tidligere, vil det også påvirke skolepengene.

For så vidt angår de skoleformer, hvor der findes tilsvarende offentlige skoler, må man ved fastsættelsen af reglerne være opmærksom på, at det ikke bør kunne være en økonomisk fordel for en kommune at benytte en privat skole fremfor selv at oprette og drive en kommunal skole. Dette pro-

blem opstår navnlig ved eksamensskolerne, og dets løsning vil blive overvejet i forbindelse med den forestående ændrede byrdefordeling mellem staten og kommunerne. Mulighederne for, at en kommune kan søge sine skoleforpligtelser helt eller delvis løst gennem friskoler, er næppe til stede, og de bør derfor nok holdes uden for en eventuel byrdefordeling.

I denne forbindelse bemærkes, at det udtrykkelige understreges i loven, at den alene gælder for eksamensskoler, der er private, og at det er ministeriets hensigt i lighed med forståelsen af begrebet private institutioner i lov nr. 233 af 6. juni 1968 om fritidsundervisning m. v. fremtidig at kræve, at disse skoler for at kunne få statstilskud skal ejes af en eller flere private ejere, eller af et selskab, en forening, en selvejende institution eller lignende, i hvis bestyrelse private interesser har hovedvægten. Dette vil forudsætte, at ministeriet kontrollerer ejerforholdet ved forskellige skoler og i givet fald stiller krav om ændringer heri, herunder i eventuelt tidligere godkendte vedtægter for selvejende institutioner.